

Förslag till ny organisation för nämnden för överförmyndare i samverkan – Halmstad, Hylte, Laholm

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslag till samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd för Båstads-, Halmstads-, Hylte och Laholms kommuner samt reglemente för gemensam överförmyndarnämnd i Båstads-, Halmstads-, Hylte och Laholms kommuner.

Sammanfattning av ärendet

Båstads kommun har framställt en förfrågan till Nämnden för överförmyndare i samverkan – Halmstad, Hylte, Laholm, om att ingå i den gemensamma nämnden och organisationen.

Nämnden för överförmyndare i samverkan är positiv till utökad samverkan. Av verksamhetsplan för 2018-2020 framgår att ” om fler kommuner anslöt sig till samverkan skulle syftet med samverkan, att gemensamt nyttja resurser för att få en organisation som långsiktigt klarar av såväl ökad ärendetillströmning som skärpta lagkrav på överförmyndarens verksamhet, kunna stärkas ytterligare. Även strävan att långsiktigt kunna upprätthålla erforderlig kontinuitet, kompetens, kvalitet, rättssäkerhet och uppnå kostnadseffektivitet skulle stärkas.”

Överförmyndarnämnden har den 2018-08-28 föreslagit att kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslag till samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd för Båstads-, Halmstads-, Hylte och Laholms kommuner samt reglemente för gemensam överförmyndarnämnd i Båstads-, Halmstads-, Hylte och Laholms kommuner.)

Ägarsamrådet bestående av samverkanskommunernas kommunstyrelseordföranden och kommunchefer är positiva till utökad samverkan.

Även överförmyndarkansliet är positiv till en utökning av verksamheten under förutsättning att ytterligare en heltidsanställd handläggare anställs.

Utökad samverkan ska inte resultera i ökade kostnader för nuvarande samverkanskommuner.

Inför utökad samverkan med Båstads kommun behöver nuvarande samverksavtal uppdateras på så sätt att Båstads kommun läggs in i avtalet. Motsvarande ändring behöver göras i reglementet.

Förutsättningen för en utökad gemensam överförmyndarnämnd, där även Båstads kommun ingår, är att kommunfullmäktige i samtliga samverkanskommuner Halmstad, Hylte och Laholm godkänner samverkansavtalet om gemensam överförmyndarnämnd samt reglemente.

Det nya samverkansavtalet om gemensam överförmyndarnämnd ersätter tidigare samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd mellan parterna.

Nämnden benämns Nämnden för överförmyndare i samverkan.

Om Båstads kommun inte ansluter sig till samverkan gäller gällande reglemente och samverkansavtal.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Avdelningen för ledningsstöd har samarbetat med avdelningen för ekonomi och styrning.

Fackliga organisationer

Facklig samverkan på kommunledningsförvaltningen har skett 2018-08-28.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Från 2012 samverkar överförmyndaren i Halmstads kommun med överförmyndaren i Hylte kommun och överförmyndarnämnden i Laholms kommun, Överförmyndare i samverkan, genom ett gemensamt överförmyndarkansli i Halmstad. Från och med 2015 samverkar kommunerna genom en gemensam överförmyndarnämnd.

Överförmyndarens verksamhet står inför utmaningar. Indragningar och åtstramningar inom vård, omsorg och socialtjänst påverkar behovet av att få hjälp på annat sätt, t ex genom god man. Befolkningsprognosen pekar på en ökad befolkning samt en stabil ökning av de åldersgrupper där behovet av god man är störst. Fler kategorier av hjälpbehövande människor i samhället får rätt till god man och de hjälpbehövandes behov av hjälp blir allt mer komplex.

Det avtagande intresset för ideella engagemang och uppdrag i samhället gör att det blir allt svårare att rekrytera nya gode män och förvaltare. Mycket resurser får läggas på att rekrytera nya ställföreträdare och finna nya kanaler att nå dem.

Överförmyndarens uppdrag och uppgifter utökas löpande genom lag och praxis. Såväl ärendetillströmning, ärendenas karaktär, skärpta lagkrav och praxis ställer krav på att ha tillräckliga personella resurser i överförmyndarens verksamhet. Resurserna och kompetensen måste anpassas till behovet för att tillsynsuppdraget ska kunna utföras på ett tillfredsställande och rättssäkert sätt.

Det mesta av överförmyndarens uppgifter består av myndighetsutövning och nämnden kan inte själv styra över inflödet av ärenden. Vilka uppgifter som ska utföras framgår av lag främst föräldrabalken.

Överförmyndarkansliet fick i mars 2018 uppdraget av nämndens ägarsamråd att bjuda in närliggande kommuner till ett samtal om utökad samverkan. Uppdraget grundade sig i att överförmyndarnämnden i sin verksamhetsplan för 2018-2020 sett utökad samverkan som ett sätt att hantera framtida utmaningar inom överförmyndarens verksamhet.

Samtal skedde i april 2018 med representanter för Falkenbergs- och Varbergs kommuner. Kommunerna ställde sig generellt positiva till samverkan och ett nytt samtal ska föras hösten 2019.

På initiativ av Båstads kommun har med start 2017 en muntlig dialog förts mellan tjänsteman i Båstads kommun och tjänsteman på överförmyndarkansliet i Halmstads kommun om möjligheter till eventuell samverkan. Nämnden för överförmyndare i samverkan har löpande informerats om dialogen.

Kommunfullmäktige i Båstads kommun har därefter beslutat att framställa en förfrågan till Nämnden för överförmyndare i samverkan om att ingå i den gemensamma nämnden och organisationen.

Analys och förslag

Överförmyndarkansliet har under våren 2018 kontaktat andra kommuner som samverkan genom gemensam överförmyndarnämnden eller kansli för att undersöka vilka för- och nackdelar de ser med samverkan. Följande punkter är svar från samverkansorganisationer där 49 kommuner ingår.

Samtliga kommuner är mycket positiva till samverkan. Stordriftsfördelarna är flera.

- Med ökad bemanning hos överförmyndaren kan rättssäkerhet och kvalitet öka för huvudmän och underåriga genom att det möjliggör specialisering och spetskompetens hos personalen.
- I en större organisation minskar sårbarheten. Vid ärendeökning finns fler att fördela arbetsuppgifterna mellan. Detsamma gäller vid sjukdom och ledighet.
- I en större organisation kan det vara lättare att rekrytera specialister, då de får arbeta med kvalificerade uppgifter i större grad då administrativt stöd kan utföra enklare uppgifter.
- Vid samverkan kan effektiviteten öka och administrativa kostnaderna minska tex då nämndadministration endast sker på ett ställe och inte i flera kommuner.
- Rekryteringskampanjer efter gode män kan med fördel göras i ett större geografiskt område och dubbelarbete minskar. Detsamma gäller att ta fram rutiner, riktlinjer och utbildningsinsatser för gode män.
- Genom att handlägga en större mängd ärenden av samma slag kan handläggningen ske effektivare genom kortare handläggningstider.
- En större organisation kan möjliggöra att ha en förvaltningsorganisation knuten till nämnden. Med en större verksamhet har överförmyndarnämnden lättare att få gehör för sina frågor.

Nackdelar som kommunerna nämnde var:

- Det geografiska avståndet ökar till överförmyndarkansliet vid större samverkan. Överförmyndarverksamheten kan komma längre ifrån verksamheten i kommunerna. Det kan bli mindre närvaro i kommunerna beroende på var kansliet förläggs. Det geografiska avståndet kan minska den lokala kännedomen.
- När mindre kommuner har anslutit sig till befintliga samverkansorganisationer har det framförts av ställföreträdare att de anser att det blivit krångligare. Från verksamheten anser man att det snarare är så att man uppfyller lag och att rättssäkerheten ökat för huvudmannen. Det kan också förekomma att akter och ärenden inte är i ordning och att man bör räkna in det när mindre kommuner ansluter sig till större samverkansorganisationer.
- Några svaranden påpekar att det är viktigt att bemanningen är rätt dimensionerad innan samverkan utökas.

Överförmyndarnämnden är positiv till utökad samverkan och intentionen till utökad samverkan framgår av verksamhetsplan för 2018-2020: ”Om fler kommuner anslöt sig till samverkan skulle syftet med samverkan, att gemensamt nyttja resurser för att få en organisation som långsiktigt klarar av såväl ökad ärendetillströmning som skärpta lagkrav på överförmyndarens verksamhet, kunna stärkas ytterligare. Även strävan att långsiktigt kunna upprätthålla erforderlig kontinuitet, kompetens, kvalitet, rättssäkerhet och uppnå kostnadseffektivitet skulle stärkas.”

Även överförmyndarkansliet är positiv till en utökning av verksamheten under förutsättning att ytterligare en heltidsanställd handläggare anställs.

Konsekvenser av förslaget

En utökning av nuvarande samverkansorganisationen genom att Båstads kommun ansluter sig till den innebär en ökning av antalet ärenden. För att kunna hantera denna ökning behöver bemanningen utökas med en handläggare på heltid.

En utökning av samverkansorganisationen ska inte resultera i några tillkommande kostnader för Halmstads-, Hylte och Laholms kommuner.

Ärendets beslutsgång

Beslut nämnden för överförmyndare i samverkan
Informationsärende kommunstyrelsens ledningsutskott
Beslut kommunstyrelsen
Beslut kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse
2. Sammanträdesprotokoll nämnden för överförmyndare i samverkan 2018-08-28 § xx
3. Sammanträdesprotokoll Båstads kommun dnr Ks 001344/2017-900

4. Avtal om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd inkl bilaga
5. Reglemente för gemensam överförmyndarnämnd i Halmstads, Hylte och Laholms kommuner

Information om beslutet

Kommunstyrelsen i Halmstads kommun
Kommunstyrelsen Hylte kommun
Kommunstyrelsen Laholms kommun
Kommunstyrelsen Båstads kommun
Hallands godmans- och förvaltarförening

För kommunledningsförvaltningen

Henry Bengtsson

Kommunchef

Stefan Agmarken

Kanslichef

Carolina Winkler

Kanslichef överförmyndarkansliet